

വിശ്വാസ വൈകല്യങ്ങൾ

﴿ القوادح في العقيدة ﴾

[Malayalam - മലയാളം - മലിالم]

ശൈഖ് ഇബ്നു ബാസ്

لسماحة الشيخ العلامة

عبد العزيز عبد الله بن باز رحمه الله

المفتي العام للمملكة العربية السعودية (سابقاً)

പരിഭാഷ: ശാക്കിർ ഹുസൈൻ സ്വലാഹി

ترجمة: شاكر حسين بن محمد الصلاحي

ഇസ്ലാമിക് ഗൈഡൻസ് സെന്റർ, മാദിഖ്(റിയാദ്)
സൗദി അറേബ്യ

المكتب التعاوني للدعوة والإرشاد وتوعية الجاليات بمحافظة ثادق والمحمل

-المملكة العربية السعودية

islamhouse.com

1342 - 2011

القوادح في العقيدة

ووسائل السلامة منها

لسماحة الشيخ العلامة

عبد العزيز عبد الله بن باز رحمه الله

المفتي العام للمملكة العربية السعودية (سابقاً)

أعدده للنشر وكتب هوامشه الفقير على الله تعالى

خالد بن عبد الرحمن الشايع

وقف لله تعالى

عن الأخت الصالحة بإذن الله تعالى

الجوهرة بنت عبد الرحمن حمد الشايع

غفر الله لها ورحمها وأعلى درجاتها

ووالديها والمسلمين وأصلح ذريتها

مراجعة

الشيخ / محمد كوتي ببطحاء

الشيخ / شمير نجاتي بجبيل

قام بترجمته

شاكر حسين بن محمد الصلاحي

المكتب التعاوني للدعوة والإرشاد وتوعية الجاليات بمحافظة تادق والمحمل

المملكة العربية السعودية

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

വിവർത്തകക്കുറിപ്പ്

ശൈഖ് ഇബ്നു ബാസിന്റെ അൽഖവാദിഹു ഫിൽ അഖിദ എന്ന കൃതിയുടെ വിവർത്തനമാണ് വിശ്വാസ വൈകല്യങ്ങൾ എന്ന പേരിൽ ഭാഷാന്തരം ചെയ്തിരിക്കുന്നത്. വിശ്വാസ സംബന്ധമായി അറിഞ്ഞിരിക്കേണ്ട കാര്യങ്ങൾ സംക്ഷിപ്തമായി വിവരിക്കുകയാണ് ഗ്രന്ഥകർത്താവ് ചെയ്തിരിക്കുന്നത്. മഹാനവർകളുടെ ഗ്രന്ഥങ്ങളെല്ലാം ഒരു വിശ്വാസി വായിച്ചിരിക്കേണ്ടതാണ്. വിശ്വാസം ശരിയാവാതെ ഒരാളുടെ കർമ്മങ്ങൾ സ്വീകരിക്കുകയില്ലല്ലോ. അത് കൊണ്ട് തന്നെ വിശ്വാസ കാര്യങ്ങൾക്ക് പ്രാധാന്യം നൽകുന്ന കൃതികളാണ് ശൈഖിന്റെ മിക്ക കൃതികളും. വിവർത്തനത്തിൽ തെറ്റ് വരാതിരിക്കാൻ പരമാവധി ശ്രമിച്ചിരിക്കുന്നു. എങ്കിലും പിഴവ് മനുഷ്യ സഹജമാണല്ലോ. ശ്രദ്ധയിൽപെടുന്നവർ ഉണർത്തണമെന്ന് സവിനയം അപേക്ഷിക്കുന്നു. ജനാബ് അബ്ദുറഷീദ് മദീനീ, അബ്ദുനാസിർ ഉമരി (പുളിക്കൽജാമിഅ സലഫിയ), മുഹമ്മദ് കുട്ടി (ബത്ഹ് ജാലിയത്ത്) അലവികുട്ടി മൗലവി (കുന്നുംപുറം), നജ്മുദ്ദീൻ സലഫി ഉദിരംപൊയിൽ, ഉമർതിരുവാലി, ശമീർ മുണ്ടേരി (ജുബൈൽ) എന്നിങ്ങനെ സഹായിച്ച സഹകരിച്ച നിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകിയ എല്ലാവരോടും കൃതജ്ഞതയും കടപ്പാടും അറിയിക്കുന്നു. അവർക്കെല്ലാവർക്കും അല്ലാഹു അർഹമായ പ്രതിഫലം നൽകുമാറാകട്ടെ. അവന്റെ നരകത്തിൽ നിന്ന് നമ്മെ ഏവരേയും കാത്ത് രക്ഷിക്കട്ടെ. നാഥാ ഇതൊരു സൽകർമ്മമായി സ്വീകരിക്കേണ. ഞങ്ങളിൽ പിഴവുമുലമോ മറവിയുമുലമോ സംഭവിച്ച അപാകതകൾ പൊറുത്തു തരണേ. ആമീൻ.

ശാക്കിർ ഹുസൈൻ സ്വലാഹി മമ്പാട്ടുമൂല
ഇസ്ലാമിക് ഗൈഡൻസ് സെന്റർ മാദിഖ്(റിയദ്) 064439228104

വിശ്വാസ വൈകല്യങ്ങളും രക്ഷയുടെ മാർഗങ്ങളും

വായനക്ക് മുമ്പ്

അല്ലാഹുവിന്റെ നാമത്തിൽ

തൗഹീദിനെ ശക്തിപ്പെടുത്തുകയും ശിർക്കിനെ നിന്ദിക്കുകയും കാര്യങ്ങൾ നിയന്ത്രിക്കുകയും ഇതര മതങ്ങളേക്കാൾ ഇസ്ലാമിനെ ഉയർത്തുകയും ചെയ്ത അല്ലാഹുവിന് സർവസ്തുതിയും. അവന്റെ ഇഷ്ടദാസൻമാരെ ശക്തിപ്പെടുത്തുകയും ദീനിന്റെ ശത്രുക്കളെ താഴ്ത്തുകയും ചെയ്ത അവനെ വാഴ്ത്തുന്നു. അല്ലാഹുവല്ലാതെ ആരാധ്യനില്ലെന്നും അവന് യാതൊരു പങ്കുകാരനുമില്ലെന്നും ആത്മാർത്ഥമായി ഞാൻ സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തുന്നു. സംശയങ്ങൾ ദൂരീകരിച്ച് ശിർക്കും അസത്യവും വിരോധിച്ച അല്ലാഹുവിന്റെ ദൂതനും പ്രവാചകനുമായ മുഹമ്മദ് നബി(ﷺ)യെ ഞാൻ സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ കുടുംബത്തിലും അനുചരൻമാരിലും അല്ലാഹുവിന്റെ രക്ഷയും സമാധാനവും ഉണ്ടാവട്ടെ!

വിശ്വാസ വിമലീകരണം ഒരാളുടെ ആരോഗ്യം ഭക്ഷണപാനീയം ശ്വാസനവായു എന്നതിനേക്കാൾ പ്രാധാന്യമർഹിക്കുന്നു. ഇവയുടെ അഭാവം മൂലം ഏറിയാൽ ഒരാൾക്ക് ജീവഹാനി സംഭവിക്കാം. എന്നാൽ വിശ്വാസ വൈകല്യം ഇഹപര ജീവിതത്തിന് നഷ്ടം വരുത്തുന്നു. അതിനാൽ വിശ്വാസത്തേക്കാൾ പ്രാധാന്യമേറിയ മറ്റൊന്നില്ല. അത് കൊണ്ട് തന്നെ ഇഹപര രക്ഷക്കും ശാശ്വത സൗഭാഗ്യത്തിനും വിശ്വാസം

ശുദ്ധീകരണത്തിന് വേണ്ടി കഠിനാധ്വാനം ചെയ്യുകയും അതിൽ ദുർബലത വന്നുചേരുന്നത് സൂക്ഷിക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടതാണ്.

പ്രിയ സഹോദരാ,

ഇക്കാര്യത്തെക്കുറിച്ച് എല്ലാവരും ബോധവാൻമാരാണെന്ന് നീ ധരിക്കരുത്. നിസ്സംശയം ഒരു വിഷയത്തെക്കുറിച്ചുള്ള അറിവും ജ്ഞാനവും പ്രധാനപ്പെട്ടത് തന്നെ. എന്നാൽ സച്ചരിതനായ പ്രവാചകനും അനുയായികളും മനസ്സിലാക്കിയത് പോലെ സൂക്ഷ്മതയോടെയും അവബോധത്തോടെയും മനസ്സിലാക്കൽ അനിവാര്യമാണ്. വിശ്വാസം ദുർബലപ്പെടുത്തുന്ന അതിന് പോറലേൽപ്പിക്കുന്ന ബഹുദൈവാരാധന, നൂതനാചാരം, വൻപാപങ്ങൾ എന്നിവയിൽ നിന്നെല്ലാം സൂക്ഷ്മത പുലർത്തൽ വിശ്വാസിയുടെ ബാധ്യതയാകുന്നു. വിനയത്തോടെ യുള്ള ഇബ്റാഹീം നബിയുടെ പ്രാർത്ഥനയെപ്പറ്റി സൂക്ഷ്മമായി ചിന്തിച്ചു നോക്കൂ ?

وَاجْتُنِبِي وَبَنِيَّ أَنْ نَعْبُدَ الْأَصْنَامَ * رَبِّ إِنَّهُنَّ أَضَلَّلْنَ كَثِيرًا مِّنَ النَّاسِ (إبراهيم)

“എന്റെ രക്ഷിതാവേ, എന്നെയും എന്റെ മക്കളെയും ഞങ്ങൾ വിഗ്രഹങ്ങൾക്ക് ആരാധന നടത്തുന്നതിൽ നിന്ന് അകറ്റി നിർത്തുകയും ചെയ്യേണമേ! എന്റെ രക്ഷിതാവേ തീർച്ചയായും അവ (വിഗ്രഹങ്ങൾ) മനുഷ്യരിൽ നിന്ന് വളരെപ്പേരെ പിഴുപ്പിച്ച് കളഞ്ഞിരിക്കുന്നു.” (ഇബ്രാഹീം 35, 36)

ഋജുമാനസരുടെ നേതാവും പ്രവാചകൻമാരുടെ പിതാവുമായ ഇബ്രാഹീം നബിയുടെ പ്രാർത്ഥനയാ കുന്നു ഇത്. സ്വന്തത്തിലും സന്താനങ്ങളിലും ശിർക്ക് വരുന്നതിനെ അദ്ദേഹം ഭയപ്പെട്ടു. വക്രത യില്ലാത്ത നേതാക്കളും, തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട പ്രവാചകൻമാരും ശിർക്കിന്റെ കാര്യത്തിൽ ഭയമുള്ളവരായിരുന്നെങ്കിൽ മറ്റുള്ളവരിൽ ശിർക്ക് വരാമെന്ന് മനസ്സിലായി.

ഇബ്റാഹീമുത്തെമ്മി (റ) പറഞ്ഞു: ‘ഇബ്രാഹീം നബിക്ക് ശേഷം ആരാണ് ശിർക്കിന്റെ കാര്യത്തിൽ നിർഭയരായിട്ടുള്ളത്?’

അതിനാൽ ജീവനുള്ള എല്ലാവരും ശിർക്കിൽ നിന്ന് ഭയപ്പെടൽ നിർബന്ധമാണ്. ചില അൽപജ്ഞാനികൾ ഈ സമൂഹത്തിൽ ശിർക്ക് വരില്ലെന്ന് ജൽപിക്കുകയും നിർഭയരാവുകയും ചെയ്തെങ്കിലും യഥാർത്ഥത്തിൽ അവരും ശിർക്കിൽ അകപ്പെടുകയാണുണ്ടായത്. അറിവും നാഗരികത യും പുരോഗമിച്ച ഇക്കാലത്ത് ശിർക്കിന് സ്ഥാന മില്ലെന്ന് ഭൂരിപക്ഷവും വിചാരിക്കുന്നു. പുരോഗമന വാദിയോ നാഗരികനോ ആണെങ്കിൽ ശിർക്ക് വരുന്നതിൽ ദോഷമില്ലെന്നും ചിലർ ജൽപിക്കുന്നു. സ്വയം അശ്രദ്ധരാവുകയോ അശ്രദ്ധനടിക്കുകയോ ചെയ്യുകയാണവർ. അല്ലാഹുപറയുന്നു:

يَعْلَمُونَ ظَاهِرًا مِّنَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَهُمْ عَنِ الْآخِرَةِ هُمْ غَافِلُونَ

(الروم: ٧)

“ഐഹികജീവിതത്തിൽ നിന്ന് പ്രത്യക്ഷമായത് അവർ മനസ്സിലാക്കുന്നു. പരലോകത്തെപ്പറ്റിയാകട്ടെ അവർ അശ്രദ്ധയിൽ തന്നെയാകുന്നു.” (റും 7)

അവരുടെ അവസ്ഥയും പര്യവസാനവും അവർക്ക് മുമ്പുള്ളവരുടെ നടപടിക്രമം പോലെത്തന്നെയാ യിരിക്കും.

فَرِحُوا بِمَا عِنْدَهُمْ مِنَ الْعِلْمِ وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ (غافر ٨٣)

(അങ്ങനെ അവരിലേക്കുള്ള ദൂതൻമാർ വ്യക്തമായ തെളിവുകളും കൊണ്ട് അവരുടെ അടുത്ത് ചെന്നപ്പോൾ) അവരുടെ പക്കലുള്ള അറിവു കൊണ്ട് അവർ തൃപ്തിയടയുകയാണ് ചെയ്തത്. എന്തോ നിന്നെപ്പറ്റി അവർ പരിഹസിച്ചിരുന്നുവോ അത് (ശിക്ഷ) അവരെ വലയം ചെയ്യുകയുമുണ്ടായി.” (ഗാഫിർ: 83)

ഇതിന് പുറമെ ജനങ്ങളിൽ നിന്നൊരു കൂട്ടർ അല്ലാഹുവല്ലാത്ത ദൈവങ്ങളെ ആരാധിക്കുകയും തങ്ങളുടെ രക്ഷിതാവ് നിഷിദ്ധമാക്കിയതിനെ തങ്ങളുടെ ദൈവങ്ങൾക്ക് വേണ്ടി അനുവദനീയമാക്കുകയും ചെയ്തു. ഇങ്ങനെ തന്നിഷ്ടപ്രകാരം ദൈവികനിയമങ്ങൾ നിർമ്മിക്കുന്നതിനെക്കുറിച്ച് ഖുർആന്റെ പ്രസ്താവന നോക്കൂ:

أَفَرَأَيْتَ مَنِ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ وَأَضَلَّهُ اللَّهُ عَلَىٰ عِلْمٍ وَخَتَمَ عَلَىٰ سَمْعِهِ وَقَلْبِهِ وَجَعَلَ عَلَىٰ بَصَرِهِ غِشَاوَةً فَمَن يَهْدِيهِ مِنْ بَعْدِ اللَّهِ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ (جاثية ٢٣)

“എന്നാൽ തന്റെ ദൈവത്തെ തന്റെ തന്നിഷ്ടമാക്കിയവനെ നീ കണ്ടുവോ? അറിഞ്ഞ് കൊണ്ട് തന്നെ അല്ലാഹു അവനെ പിഴവിലാക്കുകയും, അവന്റെ കാതിനും ഹൃദയത്തിനും മുദ്ര വെക്കുകയും, അവന്റെ കണ്ണിന് മേൽ ഒരു മുടി ഉണ്ടാക്കുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു. അപ്പോൾ അല്ലാഹുവിന് പുറമെ ആരാണു അവനെ നേർവഴിയിലാക്കുവാനുള്ളത്? എന്നിരിക്കെ നിങ്ങൾ ആലോചിച്ചു മനസ്സിലാക്കുന്നില്ലേ?” (ജാസിയ 23)

സത്യവിശ്വാസികളോട് കരുണയും അനുകമ്പയും ഉള്ള നമ്മുടെ പ്രവാചകൻ മുഹമ്മദ് നബി (ﷺ) തന്റെ സമൂഹത്തിൽ ചെറിയ ശീർക്ക് വരുന്നതിനെക്കുറിച്ച് പറയുകയും തദവിഷയകമായി ഭയപ്പെടുകയും സൂക്ഷിക്കാനാവശ്യപ്പെടുകയും ചെയ്തു.

إِنَّ أَخْوَفَ مَا أَخَافُ عَلَيْكُمُ الشِّرْكَ الْأَصْغَرُ (مسند أحمد بن حنبل ٢٣٦٣)

“നിങ്ങളുടെ കാര്യത്തിൽ ഞാൻ കൂടുതൽ ഭയപ്പെടുന്നത് ചെറിയ ശീർക്കാകുന്നു.” നൂതനാചാരത്തിന്റെ എല്ലാ കവാടങ്ങളും അവിടുന്ന് കൊട്ടിയടച്ചു കൊണ്ട് ഇങ്ങനെ അരുളി:

عَنْ عَائِشَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا - قَالَتْ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - مَنْ أَحْدَثَ فِي أَمْرِنَا هَذَا مَا لَيْسَ مِنْهُ فَهُوَ رَدٌّ (صحيح البخارى)

خالد بن عبد الرحمن بن حمد الشايع

ഗ്രന്ഥകർത്താവ്

{ نبذة مختصرة عن سماحة الشيخ ابن باز }

عبدالعزیز بن عبد اللہ بن عبد الرحمن بن محمد بن عبد اللہ آل باز

ഇബ്നു ബാസ് എന്ന ചുരുക്കപ്പേരിലറിയപ്പെടുന്ന ഇലേഹത്തിന്റെ മുഴുവൻ പേരാണ് മുകളിൽ കൊടുത്തിരിക്കുന്നത്. സൗദി അറേബ്യയുടെ തലസ്ഥാനമായ റിയാദിൽ ഹി:1330 ൽ ജനനം. ഹി: 1346 ൽ കണ്ണിന് അസുഖം ബാധിച്ച് കാഴ്ച നഷ്ടപ്പെട്ടു. ചെറുപ്പത്തിലെ ഖുർആൻ ഹൃദിസ്ഥമാക്കി. മക്ക, റിയാദ് എന്നീ നഗരങ്ങളിലെ പ്രധാന പണ്ഡിതൻ മാരിൽ നിന്നും വിജ്ഞാനം കരസ്ഥമാക്കി.

സൗദി അറേബ്യയിലെ ഗ്രാന്റ് മുഫ്തി, ഉന്നത പണ്ഡിതസഭാധ്യക്ഷൻ മദീനയുനിവേഴ്സിറ്റി വൈസ് ചാൻസലർ ഖാദി, റാബിത സ്ഥാപകാംഗം, റാബിത ഫിഖ്ഹ് കൗൺസിൽഡീൻ, അധ്യാപകൻ എന്നിങ്ങനെ വിവിധ സ്ഥാനങ്ങൾ അലങ്കരിച്ചു. നിരവധി ഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ കർത്താവാണ്. ആധുനികവും പൗരാണികവുമായ വിഷയങ്ങൾ ഖുർആനിന്റേയും ഹദീസിന്റേയും അടിസ്ഥാന

ത്തിൽ ചർച്ച ചെയ്യുന്ന ശൈഖിന്റെ "മജ്മൂഅ് ഫതാവ" (مجموع فتاوى ومقالات متنوعة)

എന്ന ഇരുപതോളം വാല്യങ്ങളുള്ള പ്രസിദ്ധ ഗ്രന്ഥം മുസ്ലിം ലോകത്തെ ഒരു റഫറൻസ് ഗ്രന്ഥമാകുന്നു. ഹി:1420 മുഹർറ മാസത്തിലാ യിരുന്നു അന്ത്യം.

അലേഹത്തിന്റെ സേവനങ്ങൾക്ക് അല്ലാഹു തക്കതായ പ്രതിഫലം നൽകുമാറാകട്ടെ. ആമീൻ

മുഖവുര

മനുഷ്യൻ വിശ്വസിക്കുകയും മതമായി സ്വീകരിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന ഗുണകരവും ദോഷകരവും നല്ലതും തീയ്യതുമായ എല്ലാത്തിനും വിശ്വാസമെന്ന് പറയുന്നു. ശരിയായ വിശ്വാസവും അതിൽ നിലകൊള്ളേണ്ട ആവശ്യകതയുമാണ് ഇവിടെ വിശ്വാസം കൊണ്ടുദ്ദേശിക്കുന്നത്. കാരണം ലോകത്ത് ധാരാളം വിശ്വാസങ്ങളുണ്ട്. അതിൽ ശിർക്കിൽ നിന്നും ബിദ്അത്തിൽ നിന്നും രക്ഷപ്പെട്ട സ്വച്ഛവും നിർമ്മലവുമായ വിശ്വാസമാകുന്നു വുർആനും സുന്നത്തും കൊണ്ടുവന്നത്. അല്ലാഹു പറയുന്നു:

إِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللَّهِ الْإِسْلَامُ

“തീർച്ചയായും അല്ലാഹുവിങ്കൽ മതം എന്നാൽ ഇസ്ലാമാകുന്നു.” (ആലുഇംറാൻ 18)

الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتَمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيْتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا

“ഇന്ന് ഞാൻ നിങ്ങൾക്ക് നിങ്ങളുടെ മതം പൂർത്തിയാക്കി തന്നിരിക്കുന്നു. എന്റെ അനുഗ്രഹം നിങ്ങൾക്ക് ഞാൻ നിറവേറ്റിത്തരികയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു. മതമായി ഇസ്ലാമിനെ ഞാൻ നിങ്ങൾക്ക് തൃപ്തിപ്പെട്ട് തന്നിരിക്കുന്നു.” (മാഇദ 3)

ഇസ്ലാമാകുന്നു അല്ലാഹുവിന്റെ മതം. അല്ലാഹു വിന്റെ മതമല്ലാത്തത് ഒരാളിൽ നിന്നും സ്വീകരിക്കപ്പെടുകയില്ല.

وَمَنْ يَبْتَغِ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ

“ഇസ്ലാം (ദൈവത്തിനുള്ള ആത്മാർപ്പണം) അല്ലാത്തതിനെ ആരെങ്കിലും മതമായി ആഗ്രഹിക്കുന്ന പക്ഷം അത് അവനിൽ നിന്ന് ഒരിക്കലും സ്വീകരിക്കപ്പെടുന്നതല്ല. പരലോകത്തിൽ അവൻ നഷ്ടക്കാരിൽ പെട്ടവനുമായിരിക്കും.” (ആലുഇംറാൻ 85)

ഇത് ആദം (ﷺ), നൂഹ് (ﷺ), ഇബ്രാഹീം (ﷺ), മൂസ (ﷺ), ഇസ (ﷺ), ദാവൂദ് (ﷺ), സുലൈമാൻ (ﷺ), ഇസ്ഹാഖ് (ﷺ), യൗസൂഫ് (ﷺ), യൂസൂഫ് (ﷺ) എന്നിവരുടേയും മറ്റല്ലാ പ്രവാചകന്മാരുടേയും സർവ്വരിലേക്കും നിയുക്തനായ മുഹമ്മദ് നബി (ﷺ) യുടേയും മതമാകുന്നു.

(الْأَنْبِيَاءُ إِخْوَةٌ لِعَلَاتٍ ، أُمَّهَاتُهُمْ شَتَّى ، وَدِينُهُمْ وَاحِدٌ (صحيح البخارى 3443)

“പ്രവാചകന്മാർ സഹോദരങ്ങളാകുന്നു. അവരുടെ മാതാക്കൾ വ്യത്യസ്തരാണെങ്കിലും ആദർശം ഒന്നാകുന്നു” (ബുഖാരി: 3443)

പ്രവാചകന്മാരെല്ലാം ഒരേ മതത്തിലായി രുന്നു. അല്ലാഹുവിനെ ഏകനാക്കുക, അവൻ ലോക രക്ഷിതാവായെന്ന് വിശ്വസിക്കുക, അന്ത്യനാളിലും പുനരുത്ഥാനത്തിലും സ്വർഗനരകങ്ങളിലും മറ്റു പരലോക സംബന്ധമായ കാര്യങ്ങളിലും വിശ്വസിക്കുക തുടങ്ങിയ വിഷയങ്ങളിൽ മുഴുവൻ പ്രവാചകന്മാരും ഒരേ വിശ്വാസക്കാരായിരുന്നു. ഇതാണ് മുകളിൽ പ്രസ്താവിച്ച ഹദീസിന്റെ ആശയം.

لِكُلِّ جَعَلْنَا مِنْكُمْ شِرْعَةً وَمِنْهَا جَا [المائدة : 48]

‘നിങ്ങളിൽ ഓരോ വിഭാഗത്തിനും ഓരോ നിയമക്രമവും കർമ്മമാർഗവും നാം നിശ്ചയിച്ച് തന്നിരിക്കുന്നു.’ (മാഇദ 48). ഒരേ പിതാവിന്റെ സഹോദരങ്ങൾ അതായത് അവരുടെ പിതാവ് ഒന്നും മാതാക്കൾ വ്യത്യസ്തവുമാണ് എന്ന് സാരം. അപ്രകാരം പ്രവാചകന്മാരുടെ അടിസ്ഥാന ആദർശം അല്ലാഹുവിനെ ഏകനാക്കുകയും അവൻ

വണക്കം കാണിക്കുകയും ചെയ്യലാകുന്നു. ലാഇലാഹഇല്ലല്ലാ ഹു എന്നതിനർത്ഥം അല്ലാഹുവിന് മാത്രം ആരാധനയർപ്പിക്കുകയും അവനിൽ വിശ്വസിക്കുകയും മലക്കുകളിലും വേദഗ്രന്ഥങ്ങളിലും പ്രവാചകന്മാരിലും അന്ത്യനാളിലും നന്മതിന്മയിലും വിശ്വസിക്കലും അതിനോടനുബന്ധമായി വരുന്ന പുനരുത്ഥാനം, ഒരുമിച്ച് കൂട്ടൽ സ്വർഗനരകം, വിചാരണ, സ്ഥിരാത്ത് പാലം, കർമ്മങ്ങളുടെ അളവു നോക്കൽ എന്നിവയിലും വിശ്വസിക്കലാകുന്നു. എല്ലാ പ്രവാചകന്മാരും ഒരേ വിശ്വാസവുമായി കടന്നു വന്നു. മേൽസൂചിപ്പിച്ച വിശ്വാസ കാര്യങ്ങളിലും അവർ ഏകോപിച്ചിരിക്കുന്നു. എന്നാൽ ശരീഅത്ത് നിയമങ്ങളിൽ വ്യത്യാസമുണ്ടാ യിരുന്നു. ഉദാഹരണം ഇബ്രീലിന്റെ ശരീഅത്താ യിരുന്നില്ല തൗറാത്തിന്റെ ശരീഅത്ത്. അതിന് മുമ്പുള്ള ശരീഅത്തും വ്യത്യസ്തമായിരുന്നു. മുഹമ്മദ് നബി (ﷺ)യുടെ ശരീഅത്ത് തൗറാത്തിലും ഇബ്രീലിലുമുള്ളതായിരുന്നില്ല ഈ സമൂഹത്തിന് അല്ലാഹു മതം എളുപ്പമാക്കുകയും അധികമുള്ള തിന് ലഘൂകരണം നൽകുകയും ചെയ്തു.

وَيَضَعُ عَنْهُمْ إِصْرَهُمْ وَالْأَغْلَالَ الَّتِي كَانَتْ عَلَيْهِمْ
(الأعراف 107)

“അവരുടെ ഭാരങ്ങളും അവരുടെ മേലുണ്ടായിരുന്ന വിലങ്ങുകളും അദ്ദേഹം ഇറക്കിവെക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.” (അഅ്റാഫ്:157)

بعثت بالحنيفية السمحة

“അവക്രവും ഋജുവായതുമായ പാതയിലാണ് എന്നെ നിയോഗിക്കപ്പെട്ടത്.”¹ വിലങ്ങുകളും പ്രയാസങ്ങളുമില്ലാത്ത ശരീഅത്തു മായാണ് നബി (ﷺ)നിയോഗിക്കപ്പെട്ടത്.

وَمَا جَعَلَ عَلَيْكُمْ فِي الدِّينِ مِنْ حَرَجٍ

“മതകാര്യത്തിൽ യാതൊരു പ്രയാസവും നിങ്ങളുടെ മേൽ അവൻ ചുമത്തിയിട്ടില്ല.” (ഹജ്ജ് 78)

നബി (ﷺ)യുടെ ശരീഅത്തിന് മുമ്പുള്ള ശരീഅത്തിൽ വെള്ളം ലഭ്യമല്ലെങ്കിൽ തയമ്മും ചെയ്യാറുണ്ടായിരുന്നില്ല. വെള്ളം കിട്ടുമ്പോൾ വുദു(അംഗസ്നാനം) ചെയ്ത്

¹ ഈ ഹദീസ് **ഖതീബുൽ ബാഗ്ദാദി** തന്റെ താരീഖിൽ ഏഴാം വാല്യത്തിൽ പേജ് 209 കൊടുത്തിരിക്കുന്നു. **ഇമാംദഹബിയുടെ** മീസാനുൽ ഇഅ്തിദാലിൽ **അസദി** ഇതിനെ ദുർബലമാക്കി എന്ന് പറയുന്നുവെങ്കിലും **വുർആനിന്റേയും സ്ഥിരപ്പെട്ട ഹദീസുകളുടേയും** ആശയം കൊണ്ട് ഇതിനെ ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നു.

(ഹജ്ജ്/78 അൽഖറ /184 എന്നീ ആയത്തുകളും **يَسِّرُوا وَلَا تَعْسِرُوا** എന്ന ബുഖാരി മുസ്ലിം ഉദ്ധരിക്കുന്ന ഹദീസുമാണ് ഗ്രന്ഥകർത്താവ് മേൽ ഹദീസിന്റെ സ്വീകാര്യതക്ക് തെളിവായി നൽകിയത്)

നമസ്കരിക്കുകയോ നമസ്കാരത്തെ പിന്തിപ്പിക്കുകയോ ആയിരുന്നു പതിവ്. എന്നാൽ നമ്മുടെ ശരീരത്തിൽ വെള്ളം ലഭ്യമല്ലാതിരിക്കുകയോ ഉപയോഗിക്കാൻ സാധിക്കാതെ വരികയോ ചെയ്താൽ തയമ്മും ചെയ്ത് നമസ്കരിക്കാം. ഇപ്രകാരം ധാരാളം ഇളവുകളും സൗകര്യങ്ങളും നമ്മുടെ മതത്തിലുണ്ട്. എല്ലാ പ്രവാചകന്മാരെയും തങ്ങളുടെ ജനതയിലേക്ക് മാത്രമായിരുന്നു നിയോഗിച്ചിരുന്നത്. മുഹമ്മദ് നബി ﷺ യെ ജിന്നുകളിലേക്കും മനുഷ്യരിലേക്കും അറബികളിലേക്കും അനറബികളിലേക്കും പൊതുവായി നിയോഗിക്കുകയും അന്ത്യപ്രവാചകനാക്കുകയും ചെയ്തു. മുൻഗാമികൾ ദേവാലയങ്ങളിലും പള്ളികളിലും നമസ്കാര സ്ഥലത്തും മാത്രമായിരുന്നു നമസ്കരിച്ചിരുന്നത്. നമുക്ക് ഭൂമിയിലെവിടെ വെച്ചും നമസ്കാരം നിർവ്വഹിക്കാൻ പ്രവാചക തിരുമേനി അരുളി .

وَجُعِلَتْ لِي الْأَرْضُ مَسْجِدًا وَطَهُورًا (البخاري-330)

‘ഭൂമി എനിക്ക് പള്ളിയായും ശുദ്ധിയുള്ള സ്ഥലമായും നിശ്ചയിച്ചു തന്നിരിക്കുന്നു’ (ബുഖാരി 335) ഇപ്രകാരം നമ്മുടെ മതത്തിൽ രോഗിക്ക് നോമ്പ് നിർവ്വഹിച്ചില്ല. നോമ്പ് മുറിക്കുകയും മറ്റു ദിവസങ്ങളിൽ നോറ്റ് വീട്ടുകയും ചെയ്യാം. യാത്രക്കാരന് നോമ്പ് മുറിക്കുകയും നമസ്കാരം ചുരുക്കുകയും ചെയ്യാം.

فَمَنْ كَانَ مِنْكُمْ مَرِيضًا أَوْ عَلَى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِنْ أَيَّامٍ أُخَرَ

“ആരെങ്കിലും രോഗിയാവുകയോ, യാത്രയിലാവുകയോ ചെയ്താൽ പകരം അത്രയും എണ്ണം (നോമ്പെടുക്കേണ്ടതാണ്.)” (അൽ ഖബറ: 184) നമസ്കാരത്തിൽ നിൽക്കാൻ കഴിയാത്തവന് ഇരുന്നും അതിനും സാധിക്കാതെ വന്നാൽ കിടന്നുകൊണ്ടും

നമസ്കരിക്കാൻ നബി ﷺ നിർദ്ദേശിക്കുന്നു. വിശപ്പടക്കാൻ അനുവദനീയമായ ഭക്ഷണം ലഭ്യമല്ലാത്ത സാഹചര്യത്തിൽ ജീവൻ നിലനിർത്താൻ ശവം ഭക്ഷിക്കാൻ വരെ ഇസ്ലാം അനുവദിച്ചു.

ശഹാദത്ത്, നമസ്കാരം, സകാത്ത്, നോമ്പ്, ഹജ്ജ് എന്നിവയാകുന്നു. ഇസ്ലാമിന്റെ സ്തംഭങ്ങൾ. ദൈവമാർഗത്തിലുള്ള സമരം, നന്മ കൽപ്പിക്കൽ, തിന്മവിരോധിക്കൽ, മാതാപിതാക്കൾക്ക് പുണ്യം ചെയ്യൽ, കുടുംബബന്ധം പാലിക്കൽ, സത്യംപറയൽ, വിശ്വസ്തത നിറവേറ്റുക പോലെയുള്ള കാര്യങ്ങൾ ഇസ്ലാമിന്റെ അനിവാര്യ ഘടകങ്ങളാകുന്നു. അല്ലാഹുവിനെ ഏകനാക്കലും ആരാധനയിൽ ആത്മാർത്ഥത കാണിക്കലും അല്ലാഹുവിനേയും പ്രവാചകനേയും അനുസരിക്കലുമാകുന്നു ഇസ്ലാമെന്നതിന്റെ വിവക്ഷ. ഒരു മുസ്ലിം അല്ലാഹുവിന്റെ കൽപനകൾ അനുസരിക്കുകയും വിരോധങ്ങൾ വെടിയുകയും അവന്റെ നിയമപരിധിക്കുള്ളിൽ നിലകൊള്ളുകയും ചെയ്യുന്നു. അല്ലാഹു ഏകനാണെന്നും മുഹമ്മദ് നബി ﷺ അല്ലാഹുവിന്റെ ദൂതനാണെന്നുമുള്ള രണ്ട് സാക്ഷ്യവചനങ്ങളാകുന്നു ഇസ്ലാമിന്റെ അടിത്തറയും സമൂഹത്തിന്റെ അസ്ഥിവാറവും.

ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّ مَا يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ هُوَ الْبَاطِلُ وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ (الحج)

“അതെന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ അല്ലാഹുവാണ് സത്യ മായിട്ടുള്ളവൻ. അവനു പുറമെ അവർ ഏതൊന്നിനെ വിളിച്ച് പ്രാർത്ഥി ക്കുന്നുവോ അതു തന്നെ യാണു നിരർത്ഥക മായിട്ടുള്ളത്. അല്ലാഹു തന്നെ യാണു ഉന്നതനും മഹാനുമായിട്ടുള്ളവൻ.” (ഹജ്ജ്: 62). പ്രവാചക തിരുമേനിയെ സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തുക എന്ന് പറഞ്ഞാൽ അബ്ദുൽമുത്തലിബിന്റെ മകൻ അബ്ദുല്ലയുടെ മകൻ ഹാഷിം കുടുംബത്തിൽപ്പെട്ട മുഹമ്മദ് നബി ﷺ സത്യ പ്രവാചകനും സൃഷ്ടി കളിൽ ശ്രേഷ്ഠനും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ബന്ധു കുടുംബങ്ങൾ അറബികളിൽ ശ്രേഷ്ഠരാണെന്നും വിശ്വസിക്കലാ കുന്നു. അദ്ദേഹത്തെ ജിന്നുകളി ലേക്കും മനുഷ്യ രിലേക്കും സ്ത്രീപുരുഷന്മാരി ലേക്കും സമ്പന്ന ദരിദ്ര ഗ്രാമീണ നാഗരിക വ്യത്യാസ മന്യേ പൊതുവായി നിയോഗിച്ചവനാണെന്നും അദ്ദേഹത്തെ പിൻ പറ്റുന്നവർക്ക് സ്വർഗമുണ്ടെന്നും അല്ലെയാ വിശ്വാസീ നീ വിശ്വസിക്കേണ്ടതാണ്.

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - قَالَ « كُلُّ أُمَّتِي يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ ، إِلَّا مَنْ أَبَى . » قَالُوا يَا رَسُولَ اللَّهِ وَمَنْ يَأْبَى قَالَ « مَنْ أَطَاعَنِي دَخَلَ الْجَنَّةَ ، وَمَنْ عَصَانِي فَقَدْ أَبَى . »
 (بخاري-٧٢٨)

"എന്റെ സമൂഹത്തിലെ എല്ലാവരും സ്വർഗത്തിൽ പ്രവേശിക്കും; വിസമ്മതിച്ചവരൊഴിച്ച്. അനുചരൻ മാർ ചോദിച്ചു: ആരാണു പ്രവാചകരേ വിസമ്മതിച്ചവർ? 'എന്നെ ആർ അനുസരിച്ചുവോ അവൻ സ്വർഗത്തിൽ പ്രവേശിക്കും എന്നോട് അനുസരണ കേട് കാണിച്ചവനാണ് വിസമ്മതിച്ചവൻ' (ബുഖാരി) ഇതാകുന്നു മഹത്തായ ഇസ്ലാമിക വിശ്വാസം. ഏകദൈവത്തിൽ വിശ്വസിക്കുക പ്രവാചകനിലും മറ്റു മുഴുപ്രവാചകന്മാരിലും വിശ്വസിക്കുക നമസ്കാരം, സകാത്ത്, നോമ്പ്, ഹജ്ജ് എന്നിവ യിലും അല്ലാഹുവിലും മലക്കുകളിലും പ്രവാചകൻ മാരിലും നന്മതിന്മകളിലും അല്ലാഹുവും അവന്റെ പ്രവാചകനും കൊണ്ടുവന്ന സകലകാര്യങ്ങളിലും വിശ്വസിക്കലാകുന്നു ഇസ്ലാമിക വിശ്വാസം.

ഇസ്ലാമിക വിശ്വാസത്തിൽ ആളുകൾ ക്ക് പിഴവ് സംഭവിച്ചു. ഇവയിൽ ചില പിഴവുകൾ ഇസ്ലാമിനെത്തന്നെ ദുർബലപ്പെടുത്തുന്നവയാണ്. ഈ പുസ്തകത്തിൽ തൽസംബന്ധമായ വിശദീ കരണമാണു നാമുദ്ധേശിക്കുന്നത്.

വിശ്വാസ ദൗർബല്യങ്ങൾ രണ്ടുവിധം :

- 1)വിശ്വാസത്തെ ദുർബലപ്പെടുത്തുകയും നിരർത്ഥകമാക്കുകയും ചെയ്യുന്നവ. തന്മൂലം ഒരാൾ സത്യ നിഷേധിയായിത്തീരുന്നു. (നളാദു ബില്ലാഹ്)
- 2)വിശ്വാസത്തെ ദുർബലപ്പെടുത്തുകയും ചുരുക്കി കളയുകയും ചെയ്യുന്നവ.

القوادح المكفرة

ഭാഗം ഒന്ന്: സത്യനിഷേധത്തിന് കാരണമാകുന്ന വിശ്വാസ വൈകല്യങ്ങൾ

മതത്തിൽ നിന്ന് അനിവാര്യമായും പുറത്ത് പോകുന്നവയിൽ വാക്ക്, പ്രവർത്തി വിശ്വാസം, സംശയം എന്നിവ ഉൾപ്പെടുന്നു. ചിലപ്പോൾ മനുഷ്യൻ തന്റെ വാക്ക് കൊണ്ടോ പ്രവർത്തി കൊണ്ടോ വിശ്വാസം കൊണ്ടോ മതത്തിൽനിന്ന് പുറത്ത് പോകും. തത്സംബന്ധമായി പണ്ഡിതന്മാർ അവരുടെ ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ “മതപരിത്യാഗിയുടെ വിധി” എന്ന അധ്യായത്തിൽ വിവരിച്ചിരിക്കുന്നു. ശിക്ഷാ വിധികൾ ചർച്ച ചെയ്യുന്ന മദ്ധ്യേ എല്ലാ പണ്ഡിതന്മാരും ഇവ്വിഷയം പ്രതിപാദിക്കുന്നു.

الردة بالقول

വാക്ക് മുഖേനയുള്ള സത്യനിഷേധം

അല്ലാഹുവിനേയും റസൂലിനേയും ആക്ഷേപിക്കലും ശകാരിക്കലും അല്ലാഹുവിന് പോരായ്മകളുണ്ടെന്ന് പറയലും ചിലകാര്യങ്ങൾ അല്ലാഹുവിനറിയില്ല, അല്ലാഹു പിശുക്കനും ദരിദ്രനും അക്രമിയുമാണെന്ന രീതിയിലുള്ള വാക്കുകൾ അവന്റെ നാമവിശേഷണങ്ങളെ നിഷേധിക്കുകയോ അതിൽ വിശ്വസിക്കാതിരിക്കുകയോ ചെയ്യുന്നതും മതത്തിൽ നിന്ന് പുറത്ത് പോകാൻ കാരണമാകുന്നു. അപ്രകാരം നമസ്കാരം നോമ്പ്, സകാത്ത്, ഹജ്ജ് എന്നീ കർമ്മങ്ങളൊന്നും അല്ലാഹു നിർബന്ധമാക്കിയിട്ടില്ല. നമുക്ക് നിർബന്ധമില്ല എന്ന സംസാരവും മതപരിത്യാഗിയാകാൻ കാരണമാകുന്നു. പശ്ചാത്തപിക്കാത്ത പക്ഷം ഇത്തരക്കാരും മതപരിത്യാഗികളാകുന്നു.

الردة بالعمل

പ്രവൃത്തി മുഖേനയുള്ള സത്യനിഷേധം

നമസ്കാരം ഒഴിവാക്കൽ നമസ്കാരം നിർബന്ധ മാണെന്നറിഞ്ഞിട്ടും നമസ്കരിക്കാതിരിക്കൽ മത നിഷേധമാണെന്നാണ് പണ്ഡിതന്മാരുടെ ശരിയായ അഭിപ്രായം:

العَهْدُ الَّذِي بَيْنَنَا وَبَيْنَهُمُ الصَّلَاةُ فَمَنْ تَرَكَهَا فَقَدْ كَفَرَ (أبو داود، ترمذي - 2621)

“മുസ്ലിംകളുടേയും അമുസ്ലിംകളുടേയും ഇടയിലുള്ള (കരാർ) വ്യത്യാസം നമസ്കാരമാകുന്നു. ആരെങ്കിലും അതൊഴിവാക്കിയാൽ അവൻ അവിശ്വാസി യായി”.

بين الرجل وبين الكفر والشرك ترك الصلاة (مسلم في الإيمان - 134)

“ഒരാളുടേയും സത്യനിഷേധം ബഹുദൈവാരാധന എന്നിവയുടേയും ഇടയിലുള്ള വ്യത്യാസം നമസ്കാരം ഉപേക്ഷിക്കലാകുന്നു.”

شقيق بن عبد الله (شقيق بن عبد الله) ശക്വീക്ബ്നു അബ്ദുല്ല ഉഖൈലി

(العقيلي) പറയുന്നു:

كَانَ أَصْحَابُ مُحَمَّدٍ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - لَا يَرَوْنَ شَيْئًا مِنَ الْأَعْمَالِ تَرَكُهُ كُفْرًا غَيْرَ الصَّلَاةِ .

(الترمذي - 2622)

മുഹമ്മദ് നബി (ﷺ) യുടെ അനുചരന്മാർ കർമ്മങ്ങൾ ഉപേക്ഷിക്കുന്നതിൽ നമസ്കാരം ഒഴിവാക്കുന്നതിനെ മാത്രമായിരുന്നു സത്യനിഷേധ മായികണ്ടിരുന്നത്. (തിർമിദി)

അപ്രകാരം വിശുദ്ധ ഖുർആനിനെ നിസ്സാരമാ ക്കുക പരിഹസിക്കുക, അവഗണിക്കുക, മനഃപൂർവ്വം അഴുക്കാക്കുക, പാദം കൊണ്ട് ചവിട്ടുക, ഖബറിനെ പ്രദക്ഷിണം ചെയ്യുക, ഖബറാളികൾക്ക് കാണിക്ക സമർപ്പിക്കുക, ജിന്നിന് വേണ്ടി നമസ്കരിക്കുക, ജിന്നിനോട് സഹായം തേടുക, അവർക്ക് നേർച്ചയർപ്പിക്കുക, പ്രാർത്ഥിക്കുക എന്നിവയും മതപരിത്യാഗത്തിനുള്ള കാരണങ്ങളാകുന്നു. ഖബറിനെ പ്രദക്ഷിണം ചെയ്യുന്നത് മുഖേന അല്ലാഹുവിനു ഉള്ള ആരാധന ഉദ്ധേശിച്ചാൽ അത് അനാചാരം മാത്രമല്ല മതത്തിൽ വിലക്കപ്പെട്ടതുമാകുന്നു. ഖബറാളിയിൽ ദിവ്യത്വം ഉദ്ധേശിക്കാത്തപക്ഷം അദ്ദേഹം മതനിഷേധിയാണെന്ന് പറഞ്ഞുകൂടാ. ആട്, കോഴി, ഒട്ടകം, പശു എന്നിവ അല്ലാഹുവല്ലാത്ത ജീവിച്ചിരി ക്കുന്നവർക്കോ മരിച്ചവർക്കോ വേണ്ടി അറവ് നടത്തുന്നതും അത്മുലം അവരുടെ പുണ്യം കരസ്ഥമാക്കാമെന്ന് വിചാരിക്കുന്നതും മതനിഷേധ മാകുന്നു.

വിശ്വാസത്തിലുള്ള മത പരിത്യാഗം

നാം മുമ്പ് സൂചിപ്പിച്ച പ്രകാരം അല്ലാഹുവിനെ കുറിച്ച് അവന്റെ മഹത്വത്തിന് യോജിക്കാത്ത ദരിദ്രൻ, പിശുക്കൻ, അക്രമി എന്നീ പദങ്ങൾ ഒരാൾ പറയാതെ മനസ്സിൽ കരുതിയാലും സത്യനിഷേധി യായിത്തീരും. അപ്രകാരം പുനരുത്ഥാനം, ഉയർത്തെഴുന്നേൽപ്പ് ഒരുമിച്ച്കൂട്ടൽ ഇവയെല്ലാം അസംഭവ്യമാണെന്നും സ്വർഗം, നരകം, പരലോക ജീവിതം ഇതൊക്കെ സാങ്കല്പികമാണെന്നും ധരിക്കുന്നതും തഥൈവ. നൂഹ്

(المؤمنين) മൂസ (المؤمنين), ഇസ (المؤمنين) എന്നീ പ്രവാചകന്മാർ കള്ള പ്രവാചകന്മാരാണെന്ന് വിചാരിക്കുന്നവരും വിശ്വാസികളല്ല. അപ്രകാരം നബി ﷺ സത്യസന്ധനല്ലെന്നും മറിച്ച് കള്ളപ്രവാചകനായ മുസൈലിമയാണ് സത്യസന്ധനെന്ന വിചാരവും നിഷേധത്തിലേക്കെത്തിക്കുന്നു. സൂര്യചന്ദ്രനക്ഷത്രാദികളെ ആരാധിക്കുന്നതും ഈ ഗണത്തിൽ തന്നെയാണ്.

ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّ مَا يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ هُوَ الْبَاطِلُ وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَلِيُّ لَكَبِيرٌ (الحج 62)

“അതെന്തെങ്കിലും കൊണ്ടെന്നാൽ അല്ലാഹുവാണ് സത്യമായിട്ടുള്ളവൻ. അവനു പുറമെ അവർ ഏതൊന്നിനെ വിളിച്ച് പ്രാർത്ഥിക്കുന്നുവോ അതു തന്നെയാണ് നിരർത്ഥകമായിട്ടുള്ളത്. അല്ലാഹു തന്നെയാണ് ഉന്നതനും മഹാനുമായിട്ടുള്ളവൻ.” (ഹജ്ജ് 62)

وَاللَّهُمَّ إِلَهٌ وَاحِدٌ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ (بقرة 163)

“നിങ്ങളുടെ ദൈവം ഏകദൈവം മാത്രമാകുന്നു. അവനല്ലാതെ യാതൊരു ദൈവവുമില്ല. അവൻ പരമ കാരുണികനും കരുണാനിധിയുമത്രെ” (അൽബഖറ 163)

إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ (الفاحة 5)

“നിന്നെ മാത്രം ഞങ്ങൾ ആരാധിക്കുന്നു. നിന്നോട് മാത്രം ഞങ്ങൾ സഹായം തേടുന്നു.” (ഫാതിഹ 5)

وَقَضَىٰ رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ (الإسراء 23)

“തന്നെയല്ലാതെ നിങ്ങൾ ആരാധിക്കരുതെന്ന് നിന്റെ രക്ഷിതാവ് വിധിച്ചിരിക്കുന്നു.” (ഇസ്രാഅ 23)

فَادْعُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ (غافر 14)

“അതിനാൽ കീഴ്വണക്കം അല്ലാഹുവിന് നിഷ്കളങ്കമാക്കി കൊണ്ട് അവനോട് നിങ്ങൾ പ്രാർത്ഥിക്കുക. അവിശ്വാസികൾക്ക് അനിഷ്ടകരമായാലും ശരി.” (മുഅ്മിൻ 14)

وَلَقَدْ أُوحِيَ إِلَيْكَ وَإِلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ لَئِنْ أَشْرَكْتَ لَيَحْبَطَنَّ عَمَلُكَ وَلَتَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ)

(زمر 65)

“തീർച്ചയായും നിനക്കും നിന്റെ മുമ്പുള്ളവർക്കും സന്ദേശം നൽകപ്പെട്ടിട്ടുള്ളത് ഇതത്രെ: (അല്ലാഹുവിന്) നീ പങ്കാളിയെ ചേർക്കുന്ന പക്ഷം തീർച്ചയായും നിന്റെ കർമ്മംനിഷ്ഫലമായി പ്പോകുകയും തീർച്ചയായും നീ നഷ്ടക്കാരന്റെ കൂട്ടത്തിൽ ആകുകയും ചെയ്യും.” (സൂമർ 65)

ഇതെ ആശയം ധ്വനിപ്പിക്കുന്ന ധാരാളം സൂക്തങ്ങൾ കാണാം. മലക് ജിന്, നബി, മരം പോലെയുള്ളവ യോട് പ്രാർത്ഥിക്കാൻ അനുവദനീയമാണെന്നൊരാൾ വിശ്വസിച്ചാൽ സത്യനിഷേധിയായി. നാവു കൊണ്ടു ചുരിച്ചാൽ വാക്കിലും വിശ്വാസത്തിലും ഒരുമിച്ച് നിഷേധിയായിമാറുന്നു. അപ്രകാരം പ്രവർത്തിക്കുകയും സഹായം തേടുകയും

ചെയ്താൽ വാക്കിലും പ്രവർത്തിയിലും വിശ്വാസത്തിലും നിഷേധിയായി. എന്റെ യജമാനരേ! സഹായം! സഹായം! എന്റെ രോഗിയെ സുഖപ്പെടുത്തണേ! നഷ്ടപ്പെട്ടവസ്തുക്കൾ തിരിച്ച് നൽകേണമേ! എന്റെ ഹൃദയം നന്നാക്കേണമേ! ഞാൻ നിന്റെസമീപത്തുണ്ട് എന്ന രീതിയിലുള്ള വെബറാളികളോടുള്ള പ്രാർത്ഥനയും സഹായം തേടലും ധാരാളം പ്രദേശങ്ങളിൽ കാണപ്പെടുന്നു. അല്ലാഹുവിന്റെ ഔലിയാ കളാണെന്ന് പറഞ്ഞ് മരിച്ച് പോയ മഹാത്മാക്കളോട് മുകളിൽ സൂചിപ്പിച്ച രീതിയിലുള്ള കാര്യങ്ങൾ ചോദിക്കുന്നവർ അല്ലാഹു വിനെ മറക്കുകയും അവന്റെ അവകാശങ്ങളിൽ മറ്റുള്ളവരെ പങ്കുചേർക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ഇവയെല്ലാം വാക്കിലും പ്രവർത്തിയിലും വിശ്വാസത്തിലുമുള്ള സത്യനിഷേധമാണെന്നതിൽ തർക്കമറ്റു സംഗതിയാകുന്നു.

പ്രവാചകന്റെ വെബറിനടുത്ത് നിന്ന് രോഗശമനത്തിനും മറ്റും ചിലർ പ്രവാചകനോട് പ്രാർത്ഥിക്കുന്നതായി കാണാം. വേറെ ചിലർ വിദ്വരസ്ഥലങ്ങളിൽ നിന്നാണ് നബി (ﷺ) യോട് ഇങ്ങനെ പ്രാർത്ഥിക്കുന്നത്. പ്രവാചക തിരുമേനിക്ക്

അദ്യശ്യമറിയില്ല. അദ്യശ്യമറിയുന്നവൻ അല്ലാഹു മാത്രമാകുന്നു. അതിനാൽ നബി (ﷺ) യോടുള്ള പ്രാർത്ഥനയും ബഹുദൈവാരാധനയാകുന്നു. ധാരാളം രാജ്യക്കാർ ഇപ്രകാരം ദൈവേതരരോട് പ്രാർത്ഥിക്കുന്നു. സൗദിഅറേബ്യയിലെ റിയാദ് ദിർഇയ്യ പ്രദേശങ്ങളിൽ മുഹമ്മദ്ബ്നു അബ്ബിൽ വഹ്ഹാബിന്റെ പ്രബോധന പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് മുമ്പ് ഇപ്രകാരം മരത്തിനോടും കല്ലിനോടും വെബറാളികളോടും പ്രാർത്ഥിച്ചിരുന്നു. ചില മനുഷ്യർക്ക് ദിവ്യത്വം കൽപിച്ച് അല്ലാഹുവിന്റെ കൂടെ അവരേയും ആരാധിച്ചിരുന്നു.

കള്ളപ്രവാചകനായ മുസൈലിമയുമായുണ്ടായ യുദ്ധത്തിൽ കൊല്ലപ്പെട്ട സൈദുബ്നുൽ ഖത്താബിന്റെ വെബർ ജുബൈലിയിലുണ്ടായിരുന്നു. ഈ വെബറിനെ ആളുകൾ ആരാധിക്കാൻ തുടങ്ങിയപ്പോൾ ശൈഖ് മുഹമ്മദ്ബ്നു അബ്ബിൽവഹ്ഹാബ് ഇത് തട്ടി നിരപ്പാക്കി. മഹാനവർകൾക്ക് അല്ലാഹു തക്കതായ പ്രതിഫലം നൽകട്ടെ!

പന്ത്രണ്ടാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ രണ്ടാം പാദത്തിൽ ശൈഖ് മുഹമ്മദ്ബ്നു അബ്ബിൽ വഹ്ഹാബിന്റെ ആഗമനത്തിന് മുമ്പ് നജ്ദിലും ഹിജാസിലും കടുത്ത ബഹുദൈവാരാധനയും അബദ്ധ ജടിലങ്ങളായ വിശ്വാസവും നിലനിന്നിരുന്നു. നേരായ പാതയിലേക്കുള്ള അദ്ധേഹത്തിന്റെ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് അജ്ഞരും തന്നിഷ്ടക്കാരുമായ പണ്ഡിതന്മാരിൽ നിന്ന് ശക്തമായ എതിർപ്പും ശത്രുതയും നേരിടേണ്ടി വന്നു. എന്നാൽ നമ്മുടെ ധ്യാനവാഹകരായ പണ്ഡിതന്മാരെക്കൊണ്ട് അല്ലാഹു അദ്ധേഹത്തെ ശക്തിപ്പെടുത്തി. ജനങ്ങളെ ഏകദൈവ വിശ്വാസത്തിലേക്ക് ക്ഷണിക്കുകയും അവർക്ക് സൽപാമ്പാവ് കാണിച്ചുകൊടുക്കുകയും ചെയ്തു. ജിന്ന്, കല്ല്, മഹാൻമാർ ഔലിയാക്കൾ എന്നിവരെ ആരാധിക്കുന്നത് അജ്ഞാന കാലത്തെ ബഹുദൈവാരാധനയാണെന്നും ഇത് അജ്ഞാന കാലത്തെ ഖുദൈശീ സത്യനിഷേധികളായ അബൂജഹ്ലിനെ പോലെയുള്ളവർ ലാത്ത, ഉസ്സ, മനാത്ത എന്നീദൈവങ്ങളെ ആരാധിച്ചിരുന്നതിന് സമമാണെന്നും അസ്സേഹം സലക്ഷ്യം സമർത്ഥിച്ചു.

ജുബൈല: റിയാദിനടുത്തുള്ള ഒരു സ്ഥലം

അല്ലാഹു ഉദ്ദേശിച്ചവരെയെല്ലാം അസ്സഹം നിമിത്തം അവൻ നേർവഴിയിലാക്കി. പിന്നീട് നജ്ദിന്റെ എല്ലാ പ്രവിശ്യകളിലും പ്രബോധനം വ്യാപകമാക്കി. അങ്ങനെ അല്ലാഹുവിന്റെ ഏകത്വവും കലർപ്പില്ലാത്ത വിശ്വാസവും പ്രചരിച്ചു. ജനങ്ങളിൽ നല്ലൊരു വിഭാഗം ബഹുദൈവാരാധന വെടിഞ്ഞു. എന്നാൽ സങ്കടകരമെന്ന് പറയട്ടെ ബുദ്ധിസ്ഥിര തയില്ലാത്ത ഭ്രാന്തന്മാരെ ആരാധിക്കുകയും അവർ അല്ലാഹുവിന്റെ ഔലിയാക്കളാണെന്ന് വാദിക്കുകയും ചെയ്തതാണ് അവരിലൊരു വിഭാഗം അകപ്പെട്ട ഭീമാബലം.

സന്ദേഹം മുഖേനയുള്ള നിഷേധം

വാക്കിലും പ്രവർത്തിയിലും വിശ്വാസത്തിലുമുള്ള ദൈവനിഷേധം നാം വിവരിച്ചു. എന്നാൽ സംശയത്തിലെസത്യനിഷേധംകൊണ്ടുദ്ദേശിക്കുന്നത് ഒരാൾ 'അല്ലാഹു യാഥാർത്ഥ്യമാണോ എന്നെനിക്കറിയില്ല ഞാൻ സംശയാലുവാണ്' സ്വർഗം ,നരകം, പുനരുത്ഥാനം ഇവ യാഥാർത്ഥ്യമാണോ എനിക്ക് ദൃഢവിശ്വാസമില്ല; ഞാൻ സംശയാലുവാണ്' എന്ന് നന്നാക്കെ പറയലാണ്. ഇത്തരക്കാർ പശ്ചാതപിക്കാത്തപക്ഷം മതനിഷേധിയാകുന്നതാണ്. കാരണം മതത്തെ കുറിച്ച് പ്രമാണങ്ങളിൽ നിന്നും ഇജ്മാഅ് മുഖേനയും മനസ്സിലാക്കൽ അവന്റെ ബാധ്യതയാകുന്നു.

അല്ലാഹുവിന്റേയും പ്രവാചകന്റേയും കാര്യത്തിൽ സംശയിക്കുകയും മുസൈലിയും അസ്വ ദുൽ അനസിയും കള്ളപ്രവാചകന്മാരാണെന്നതിൽ സംശയിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതും മതനിഷേധമാകുന്നു. പശ്ചാതപിക്കാത്തപക്ഷം അവരുടെ കാര്യവും തമൈവ.

നമസ്കാരം, സകാത്ത് , നോമ്പ് , ഹജ്ജ് എന്നീ നിർബന്ധകർമ്മങ്ങളിലും അവ നിർബന്ധമാണോ എന്നസംശയവും ദൈവനിഷേധം തന്നെ. ഈ പറയപ്പെട്ടവരെല്ലാം മതപരിത്യാഗി എന്ന പരിധിയിൽ പെടുന്നു.

ഭാഗം രണ്ട്: സത്യനിഷേധിയാകാത്തതും എന്നാൽ വിശ്വാസം ചുരുക്കുകയും ദുർബലമാക്കുകയും ചെയ്യുന്നവ

ഇസ്ലാമിനെ ദുർബലപ്പെടുത്തുന്ന മതനിഷേധിയായിത്തീരുന്ന കാര്യങ്ങൾ ഒന്നാം ഭാഗത്തിൽ നാം വിവരിച്ചു. ഇനി നരകത്തിന് കാരണമാകുകയും അല്ലാഹുവിന്റെ കോപത്തിന് വിധേയമാകുകയും ചെയ്യുന്ന കാര്യങ്ങളാണ് നാം വിവരിക്കുന്നത് ഉദാ: വ്യഭിചാരം: വിശ്വാസിക്ക് വ്യഭിചാരം നിഷിദ്ധമാണ്. വ്യഭിചരിച്ച ഒരാൾ സത്യനിഷേധിയാകുന്നില്ല. മറിച്ച് തെറ്റ് ചെയ്തവനായി ഗണിക്കപ്പെടും. അയാളുടെ വിശ്വാസം പൂർണ്ണമല്ല. ഈ തിന്മ മുഖേന വിശ്വാസത്തിന് പുഴുക്കുത്തേൽക്കുന്നു. ഏഷണി, പരദൂഷണം, പലിശ ഭുജിക്കൽ മാതാപിതാക്കളെ ധിക്കരിക്കൽ ഇവയും അപ്രകാരം തന്നെ. എന്നാൽ ഒരാൾ കളവും വ്യഭിചാരവുമെല്ലാം അനുവദനീയമാണെന്ന് വിചാരിക്കുന്നുവെങ്കിൽ നിസ്സംശയം കാഫിറായി. ഖബറാളികളോട് പ്രാർത്ഥന, നേർച്ച, സഹായം തേടൽ എന്നീ ഉദ്ദേശ്യങ്ങളില്ലാതെ

ഖബറിനടുത്ത് കെട്ടിടം പള്ളി, താഴികക്കൂടം എന്നിവയുണ്ടാക്കുന്നതും സത്യനിഷേധമാകുന്നില്ല. എന്നാൽ ഇത് കടുത്ത അനാചാരവും ശിർക്കിലേക്ക് എത്തിച്ചേരുന്നതുമാകുന്നു.

റബീഉൽഅവൂൽ 12 ന് നബി(ﷺ)യുടെ ജന്മദിനമാഘോഷിക്കുന്നതും അനാചാരവും നബി യോ അനുചരന്മാരോ ബുലഹാഉറാശിദീങ്ങളോ മൂന്ന് നൂറ്റാണ്ട് വരെയുള്ള മുസ്ലിങ്ങൾക്കോ പരിചയമില്ലാത്തതുമായ നൂതനാചാരവുമാകുന്നു. അബദുൽ ഖാദിർ ജീലാനിയുടെ ജന്മദിനമായാലും വെറുക്കപ്പെട്ട അനാചാരവും വിശ്വാസത്തിന് ദൗർബല്യമുണ്ടാക്കുന്നതും പ്രമാണങ്ങളിലില്ലാത്തതുമാകുന്നു.

وَشَرُّ الْأُمُورِ مُحَدَّثَاتُهَا وَكُلُّ بَدْعَةٍ ضَلَالَةٌ (صحيح مسلم - جمعة ٤٣)

‘കാര്യങ്ങളിൽചീത്തയായത് നൂതനാചാരമാണെന്നും എല്ലാ നൂതനാചാരവും വഴികേടാണെന്നും’ നബി(ﷺ) അരുളി. മറ്റൊരു റിപ്പോർട്ടിൽ ഇങ്ങനെയും കാണാം.

عَنْ عَائِشَةَ قَالَتْ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ -صلى الله عليه وسلم- « مَنْ أَحَدَّثَ فِي أَمْرِنَا هَذَا مَا لَيْسَ مِنْهُ فَهُوَ رَدٌّ - أبو داود - ٤٦٦ --

‘നമ്മുടെ ഈ (മത) കാര്യത്തിലില്ലാത്തത് ആർ പുതുതായി ഉണ്ടാക്കിയോ അത് തള്ളപ്പെടേണ്ടതാണ്’

عن عائشة رضي الله عنها أن رسول الله -صلى الله عليه وسلم- قال « من عمِلَ عملاً ليس عليه أمرنا فهو ردٌّ (صحيح مسلم في الأفضية - ١٨)

ആയിശ റുഢി അല്ലാഹു ഞ്ജാ യിൽ നിന്ന് നിവേദനം: നബി(ﷺ) പറഞ്ഞു “നമ്മുടെ ഈ മതത്തിലില്ലാത്ത കർമ്മം ആർ ചെയ്തുവോ അത് തള്ളപ്പെടേണ്ടതാണ്.”

وَإِيَّاكُمْ وَمُحَدَّثَاتِ الْأُمُورِ فَإِنَّ كُلَّ مُحَدَّثَةٍ بَدْعَةٌ وَكُلُّ بَدْعَةٍ ضَلَالَةٌ (أبو داود ٤٦٧)

‘നിങ്ങൾ നൂതനാചാരങ്ങൾ സൂക്ഷിക്കുക. നിശ്ചയം എല്ലാ പുതിയതും നൂതനാചാരമാകുന്നു. എല്ലാ നൂതനാചാരങ്ങളും വഴികേടാകുന്നു.’

നൂതനാചാരങ്ങൾ മുഖേന മതത്തിൽ നിന്ന് പുറത്ത് പോകുന്നില്ലെങ്കിലും അവ മതത്തിന് അപമാനം വരുത്തുന്നവയാകുന്നു.

നബിദിനമാഘോഷത്തിൽ നബിയോട് സഹായം തേടലും പ്രാർത്ഥിക്കലും നബിക്ക് അദ്യശ്യമറിയുമെ ന വിശ്വാസവും ശിർക്കാകുന്നു. അലി, ഹസൻ, ഹുസൈൻ എന്നിവർക്ക് അദ്യശ്യമറിയുമെന്ന ശിയാ വിശ്വാസവും തങ്ങളുടെ പന്ത്രണ്ട് ഇമാമു കൾക്ക് അദ്യശ്യമറിയുമെന്ന റാഫിദിക (ശിയാക്കളി ലെ ഒരു വിഭാഗം)യുടെ വിശ്വാസവും സത്യനിഷേധ വും വഴികേടാകുന്നു. കാരണം അദ്യശ്യത്തെക്കു റിച്ചു വുർആൻ പറയുന്നു:

قُلْ لَا يَعْلَمُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ الْغَيْبَ إِلَّا اللَّهُ (النمل ٦٥)

(നബിയേ,) പറയുക; ആകാശങ്ങളിലും ഭൂമിയിലും ഉള്ളവരാരും അദ്ദേഹം അറിയുകയില്ല; (അന്നം 65)

പ്രവാചകചരിതം പാരായണം ചെയ്യാനോ ത്യാഗങ്ങളോ യുദ്ധ സംബന്ധമായ കാര്യങ്ങൾ വിശദീകരിക്കു ലോ ലക്ഷ്യംവെച്ച് ഒരുമിച്ച് കൂടുന്നതും സദ്യയൊ രുക്കുന്നതും അനാചാരത്തിന്റെ പട്ടികയിൽപെടുന്നു.

സഹർമാസത്തിലെ യാത്ര ദുഃശ്ശക്തനുമായി കാണുന്ന ചില വിവരദോഷികളുണ്ട്. സഹർ എന്ന ഒരു ജീവി വയറിന് ദോഷമുണ്ടാക്കും എന്ന വിശ്വാസമാണ് ഇതിനാധാരം.

ഈ വിശ്വാസം വ്യക്തമായ മാർഗ്ഗരേഖമാകുന്നു നബി (ﷺ) പറഞ്ഞു:

لَا عَذْوَى وَلَا طَيْرَةَ (صحيح البخارى -- ٥٧٠٧)

‘രോഗപ്പകർച്ചയോ പക്ഷിശകുനമോ ഇല്ല.’ ഇത്തരം വിശ്വാസം ഞാറ്റുവേലകളിലും പൊട്ടി ചൂട്ടുകളിലും അജ്ഞാന കാലത്തുള്ളവർ വിശ്വസിച്ചതിന് തുല്യമാണ്. മറ്റൊരു റിപ്പോർട്ടിൽ സഹർ എന്ന പദം തന്നെ കാണാം

لَا عَذْوَى وَلَا صَفْرَ وَلَا غَوْلَ (صحيح مسلم)

‘രോഗപ്പകർച്ചയോ പൊട്ടിച്ചൂട്ടോ സഹർ മാസത്തിലെ ദുഃശ്ശക്തനുമോ ഇല്ല.’ (മുസ്ലിം)

എന്നാൽ ചില രോഗികളുമായുള്ള സഹവാസം രോഗം പകരാൻ കാരണമാകുകയില്ലേ? എന്ന് ചിലർ നബിയോട് ചോദിച്ചു. ആരോഗ്യമുള്ള ഒട്ടകം ചൊരിച്ചിലുള്ള ഒട്ടകവുമായി ഇടപഴകുമ്പോൾ രോഗപ്പകർച്ച സംഭവിക്കുന്നു എന്നും അവർ പറഞ്ഞു നബി(ﷺ)യുടെ മറുപടി ശ്രദ്ധിക്കൂ

قَالَ النَّبِيُّ - صلى الله عليه وسلم - « لَا يُورِدَنَّ مُمْرِضٌ عَلَى مُصِحِّحٍ »

‘രോഗമുള്ളഒട്ടകത്തെ ആരോഗ്യമുള്ളതിനടുത്ത് കൊണ്ടുവരരുത്’ (ബുഖാരി: 5771)അതായത് രോഗമുള്ളത് ഒരു ഭാഗത്തും മറ്റുള്ളവ മറ്റൊരു ഭാഗത്തും നിൽക്കട്ടെ എന്നർത്ഥം. രോഗം പകരുന്നതിൽ സൂക്ഷ്മത പുലർത്താനും പരമാവധി അവയിൽ നിന്ന് വിട്ടുനിൽക്കാനുമുള്ള ഒരു നിർദ്ദേശം മാത്രമാകുന്നു ഇതുകൊണ്ടുദ്ദേശിക്കുന്നത്. രോഗിയായ ഒട്ടകം ആരോഗ്യമുള്ളതിലേക്ക് പ്രവേശിക്കുമ്പോഴേക്കും രോഗം പകരുന്ന അറബികളുടെ വിശ്വാസത്തിന് പ്രമാണങ്ങളുടെ പിൻബലമില്ല. അല്ലാഹുപറയുന്നു:

قُلْ لَنْ يُصِيبَنَا إِلَّا مَا كَتَبَ اللَّهُ لَنَا

പറയുക: “അല്ലാഹു ഞങ്ങൾക്ക് രേഖപ്പെടുത്തിയതല്ലാതെ ഞങ്ങൾക്കൊരിക്കലും ബാധിക്കുകയില്ല.” (തൗബ 51)

കുടിക്കലർൽ രോഗപ്പകർച്ചക്ക് കാരണമാകാം. കുടിക്കലർച്ച ഇല്ലാതെയും രോഗം പകരാം. കാര്യങ്ങളുടെ നിയന്ത്രണം അല്ലാഹുവിന്റെ അടുക്കലാണെന്ന് സാരം. ഏത് കാര്യത്തിലും പരമാവധി സൂക്ഷ്മത പുലർത്താൻ വിശ്വാസി ബാധ്യസ്ഥ

നാകുന്നു എന്ന് പ്രവാചകൻ (ﷺ) നിർദ്ദേശിക്കുന്നു. ഇതേ ആശയം തന്നെയാണ് കുഷ്ഠരോഗവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഹദീസു കൊണ്ടും ഉദ്ധരിക്കുന്നത്

فِرَّ مِنَ الْمَجْدُومِ فِرَارَكَ مِنَ الْأَسَدِ (أحمد بن حنبل— 9722)

‘കുഷ്ഠരോഗം ബാധിച്ചവനിൽ നിന്ന് സിംഹത്തിൽ നിന്ന് ഓടി രക്ഷപ്പെടും വിധം നീ ഓടി രക്ഷപ്പെടുക’ അഹ്മദ് : 9722)

അജ്ഞാന കാലത്തെ അറബികൾ വിശ്വസിച്ചിരുന്ന പക്ഷിശകുനവും രോഗപ്പകർച്ചയും മയ്യിത്തിന്റെ ആത്മാവ് പക്ഷിയുടെ രൂപത്തിൽ വെബറിന് ചുറ്റും വട്ടമിട്ട് പറക്കുന്നുവെന്ന വിശ്വാസവുമെല്ലാം അടിസ്ഥാനരഹിതവും നിരർത്ഥകവുമാണ്. കാക്ക, കറുത്തകഴുത എന്നിവയെ ചില സമയങ്ങളിൽ കണ്ടാൽ യാത്രമുടക്കുകയും അപശകുനമായി അവർ കാണുകയും ചെയ്തിരുന്നു.

إِنَّمَا طَائِرُهُمْ عِنْدَ اللَّهِ

“അല്ല, അവരുടെ ശകുനം അല്ലാഹുവിന്റെ പക്കൽ തന്നെയാകുന്നു ” (അഅ്റാഫ് 131)

ഉപകാരവും ഉപദ്രവവും നൽകുന്നതും തടയുന്നതുമെല്ലാം അല്ലാഹുവായിരിക്കെ ഈ വിശ്വാസത്തിന് പ്രസക്തിയില്ല. എങ്കിലും പക്ഷിശകുനത്തിൽ അവർ വിശ്വസിച്ചിരുന്നുവെന്ന് താഴെ കൊടുത്ത ഹദീസിൽ നിന്ന് ഗ്രഹിക്കാം

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ قَالَ النَّبِيُّ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - « لَا طَيْرَةَ ، (صحيح البخارى -

(൦൪൦൩)

അബൂഹൂറൈറ (റ)യിൽ നിന്ന് നിവേദനം നബി (ﷺ) അരുളി : ‘പക്ഷിശകുനമില്ല.’

അതിനാൽ യാത്ര പുറപ്പെട്ട് വഴിയിൽ വെച്ച് ചില പക്ഷികളെയോ, ജീവികളെയോ, മനുഷ്യരേ യോ കാണുമ്പോൾ ശകുനപ്പിഴ പറഞ്ഞ് യാത്ര മുടക്കുന്നത് വിശ്വാസിക്ക് പാടില്ല. മറിച്ച് ദൈവത്തിൽ ഭരമേൽപ്പിച്ച് മുന്നോട്ട് പോകേണ്ടതാണ്. പക്ഷി ശകുനത്തിന്റെ പേരിൽ ഒരാൾ മടങ്ങുന്നു വെങ്കിൽ അവൻ ചെറിയ ശിർക്ക് ചെയ്തു. ഇത് പോലുള്ള മറ്റു അനാചാരങ്ങളിൽ നിന്നും വിശ്വാസി പൂർണ്ണമായി വിട്ടു നിൽക്കേണ്ടതാകുന്നു.

ജന്മദിനാഘോഷം വെബർ കെട്ടിപ്പൊക്കൽ അതിന്റെ മീതെ പള്ളിയുണ്ടാക്കൽ റജബ് മാസത്തിലെ **റഗാഇബ് നമസ്കാരം**³, ഇസ്റാഅ് മിഅ്റാജ് രാത്രിയിലെ ഒരൂമിച്ച് കൂടൽ, റജബ് 27 ന് ഒരൂമിച്ച് ചേരൽ, ശഅ്ബാൻ പതിനഞ്ചിന്

³ റജബിലെ ഒന്നാമത്തെ വ്യാഴാഴ്ച പലരും നിർവ്വഹിക്കുന്നതായി കാണുന്ന നബി(ﷺ)യോ മുൻഗാമികളോ പഠിപ്പിക്കാത്ത ഒരു നമസ്കാരമാണ് ഇത്. ശൈഖുൽഇസ്ലാം ഇബ്നുതൈമിയ്യ പറയുന്നു: ‘തൽ സംബന്ധമായ എല്ലാ ഹദീസുകളും നിർമിതമാകുന്നു’ (മജ്മൂഅ് ഫതാവ 1/149)

നോമ്പനുഷ്ഠിക്കുകയും പ്രത്യേകമായി സദ്യ ഒരുക്കലും പുണ്യ കർമ്മങ്ങൾ ചെയ്യലും അന്ന് രാത്രി മാത്രം നിദ്രാവിഹീനരായി പ്രത്യേക കർമ്മങ്ങൾ ചെയ്യലും ഇത് മുഖേന ദൈവസാമീപ്യം കരസ്ഥമാക്കാമെന്ന വിചാരവും പുത്തനാചാരവും മതത്തിന്റെ പിൻബലമില്ലാത്തതുമാകുന്നു.

മൊത്തത്തിൽ പറഞ്ഞാൽ നബി (ﷺ) യുടെ പ്രവൃത്തിയോ അംഗീകാരമോ കൽപനയോ ഇല്ലാത്ത എല്ലാ മതകർമ്മങ്ങളും ബിദ്അത്താകുന്നു. അനാചാരത്തിൽ നിന്ന് സമൂഹത്തെ താക്കീത് ചെയ്തു കൊണ്ടും സുന്നത്തിന്റെ അനിവാര്യത ബോധ്യപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടും പ്രവാചകതിരുമേനി ജുമുഅഃ വുതുബകളിലും മറ്റും പറഞ്ഞ വചനങ്ങൾ നോക്കൂ

عَنْ عَائِشَةَ قَالَتْ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ -صلى الله عليه وسلم- « مَنْ أَحْدَثَ فِي أَمْرِنَا هَذَا مَا لَيْسَ مِنْهُ فَهُوَ رَدٌّ » (بخاري ٢٦٩٧)

‘നമ്മുടെ ഈ (മത) കാര്യത്തിലില്ലാത്തത് ആർ പുതുതായി ഉണ്ടാക്കിയോ അത് തള്ളപ്പെടേണ്ടതാണ്’

عَائِشَةُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ -صلى الله عليه وسلم- قَالَ « مَنْ عَمِلَ عَمَلًا لَيْسَ عَلَيْهِ أَمْرُنَا فَهُوَ رَدٌّ » - صحيح مسلم -

ആയിശ റضى الله عنها യിൽ നിന്ന് നിവേദനം: ‘നമ്മുടെ ഈ മതത്തിലില്ലാത്ത കർമ്മം ആർ ചെയ്തുവോ അത് തള്ളപ്പെടേണ്ടതാണ്.’

وَشَرُّ الْأُمُورِ مُحَدَّثَاتُهَا وَكُلُّ بِدْعَةٍ ضَلَالَةٌ (صحيح مسلم -)

‘കാര്യങ്ങളിൽ ചീത്തയായത് നൂതനാചാരമാണെന്നും എല്ലാനൂതനാചാരവും വഴികേടാണെന്നും’ നബി (ﷺ) അരുളി.

നബി (ﷺ) കൊണ്ടു വന്ന മതത്തിൽ കൂട്ടുവാ നോ കുറക്കുവാനോ മുസ്ലിമിന് പാടില്ല. മുസ്ലിം സമൂഹത്തിന്റെ ഇഹപരനന്മക്ക് മതിയായ എല്ലാ കാര്യവും അവിടുന്ന് പഠിപ്പിച്ചു. അത് മുറുകെ പിടിച്ചു നേരെ ചൊവ്വ നില കൊള്ളാനാണ് നാം ശ്രമിക്കേണ്ടത്.

الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتَمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيْتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا

“ഇന്ന് ഞാൻ നിങ്ങൾക്ക് നിങ്ങളുടെ മതം പൂർത്തിയാക്കി തന്നിരിക്കുന്നു. എന്റെ അനുഗ്രഹം നിങ്ങൾക്ക് ഞാൻ നിറവേറ്റിത്തരികയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു. മതമായി ഇസ്ലാമിനെ ഞാൻ നിങ്ങൾക്ക് തൃപ്തിപ്പെട്ട് തന്നിരിക്കുന്നു.” (മാഇദ: 3)

عليكم بسنتي وسنة الخلفاء الراشدين من بعدي تمسكوا بها وعضوا عليها بالنواجذ (أبو داود - ٤٦٠٧)

എനിക്ക് ശേഷം എന്തേയും സച്ചരിതരായ എന്റെ പിൻഗാമികളുടേയും ചര്യ മുറുകെ പിടി കുറുകയും അണപ്പല്ല് കൊണ്ട് അവയെ ചേർത്ത് പിടിക്കുകയും ചെയ്യുക. (അബൂദാവൂദ് 4607)

മുകളിലുദ്ധരിച്ച ആയത്തിൽ നിന്നും നബി വചനത്തിൽ നിന്നും മതം പൂർത്തിയായി എന്ന് നല്ല പോലെ വ്യക്തമായി. മനുഷ്യരുടെ കൈ കടത്തലുകൾക്കോ കൂട്ടിച്ചേർക്കലിനോ ഇനി സ്ഥാനമില്ല.

അല്ലാഹു നിശ്ചയിച്ച പാതയിലൂടെ സഞ്ചരിക്കുകയും അതിനെ പൂർത്തിയാക്കി ദൈവിക നിയമ പരിധിക്കുള്ളിൽ നിലകൊള്ളുകയും പുത്തനാചാരങ്ങൾ വെടിയുകയും ചെയ്യുക. പ്രവാചക തിരുമേനിക്ക് ശേഷം മതനിയമങ്ങൾ നിർമ്മിക്കുന്നതിനെ വിമർശിച്ചു കൊണ്ടുള്ള ഖുർആനിന്റെ പ്രസ്താവന കാണുക

أَمْ لَهُمْ شُرَكَاءُ شَرَعُوا لَهُمْ مِّنَ الدِّينِ مَا لَمْ يَأْذَنَ بِهِ اللَّهُ (الشورى ൨1)

“അതല്ല അല്ലാഹു അനുവദിച്ചിട്ടില്ലാത്ത കാര്യം മതമായി അവർക്ക് നിശ്ചയിച്ചു കൊടുത്ത വല്ല പങ്കാളികളും അവർക്കുണ്ടോ” (ശൂറ 21)

എല്ലാ നല്ല കാര്യത്തിലും അല്ലാഹു നമ്മെ ഒരുമിച്ച് കൂട്ടുകയും മുസ്ലിംകളുടെ അവസ്ഥ നന്നാക്കി മതത്തിൽ അവഗാഹം നേടാനുള്ള ഉതവി നൽകുകയും വ്യതിയാനത്തിന്റേയും മാർഗ ഭ്രംശത്തിന്റേയും മാർഗത്തിൽ നിന്ന് അവരെ അകറ്റുകയും ചെയ്യട്ടെ. നമ്മുടെ പ്രവാചകനിലും കുടുംബത്തിലും അനുചരൻമാരിലും അല്ലാഹു വിന്റെ കരുണയും രക്ഷയും വർഷിക്കുമാറാകട്ടെ! (ആമീൻ).

نبذة مختصرة عن حياة الشيخ / محمد بن عبد الوهاب رحمه الله

ശൈഖ് മുഹമ്മദ്ബ്നു അബ്ദിൽ വഹ്ഹാബ്

റിയാദ് പട്ടണത്തിന്റെ വടക്ക് പടിഞ്ഞാറ് സ്ഥിതി ചെയ്യുന്ന ഉയ്യൈനയിൽ ഹിജ്റ 1115 (ക്രിസ്താബ്ദം 1709) ൽ ജനിച്ചു.

സ്ഥലത്തെ ഖാദിയും പ്രസിദ്ധ പണ്ഡിതനും മായിരുന്ന പിതാവ് അബ്ദുൽവഹ്ഹാബ്ബ്നു സു ലൈമാന്റെ സംരക്ഷണത്തിൽ വളർന്നു. പിതൃ വൃന്ദം പണ്ഡിതനുമായ ഇബ്റാഹീമുബ്ബ്നു സു ലൈ മാന്റെ ശിഷ്യത്വം സ്വീകരിച്ചു. പത്ത് വയസ്സിന് മുമ്പ് ഖുർആൻ ഹൃദിസ്ഥമാക്കി. പഠനത്തിൽ സ്ഥിരോത്സാഹിയായിരുന്നു. ഖുർആൻ വ്യാഖ്യാന ഗ്രന്ഥങ്ങൾ, ഹദീസ് , ഹമ്പലി കർമ്മ ശാസ്ത്രം , ശൈഖുൽ ഇസ്ലാം ഇബ്ബ്നു തൈമിയ്യയു ടേ യും ശിഷ്യൻ ശൈഖ് ഇബ്ബ്നുൽഖയ്യിമിന്റേയും ഗ്രന്ഥങ്ങൾ എന്നിവയെല്ലാം പാരായണം ചെയ്തു. ഈ രണ്ട് മഹാനുമാരുടെ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ അദ്ധ്യയനത്തിന്റെ വൈജ്ഞാനിക വ്യക്തിത്വം രൂപപ്പെടുത്തുന്ന തിലും വിശ്വാസം ശരിപ്പെടുത്തുന്നതിലും അളവറ്റ സ്വാധീനം ചെലുത്തി. അസാമാന്യ ബുദ്ധിയും അപാ രമായ ഗ്രാഹ്യശക്തിയും കൊണ്ട് അനുഗ്രഹീത നായിരുന്നു സ്മര്യപുരുഷൻ.

അറിവന്വേഷിച്ച് ദേശാടനം നടത്തിക്കൊണ്ടിരുന്നു. മദീനയിലെ പണ്ഡിതൻമാരായിരുന്ന ഇ ബ്റാഹീമുബ്ബ്നു സൈഫുനജ്ദി, മുഹമ്മദ് ഹയാത്തുസ്സിൻദി എന്നിവരുടെ ശിഷ്യനായി. പിന്നീട് ബസറയിലേക്ക് നീങ്ങി. ഹദീസും കർമ്മ ശാസ്ത്രവും ഭാഷയും അവിടുത്തെ പണ്ഡിതൻ മാരിൽ നിന്നും പഠിച്ചു. പ്രസിദ്ധ ഗ്രന്ഥമായ **അത്തൗഹീദ്** അവിടെ വെച്ചാണ് രചിച്ചത്. ബസറയിലെ ലൈബ്രറികളിലെ നിറഞ്ഞ ഹദീസ് ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽനിന്നാണ് ഗ്രന്ഥരചനക്കാവശ്യമായ ഹദീസ് ശേഖരിച്ചത്. അവിടുത്തെ ഉസ്താദുമാരിൽ പ്രധാനിയാകുന്നു ശൈഖ് മുഹമ്മദ് അൽ മജ്മൂഹി. ഇതിനിടയിലും അല്ലാഹുവിന്റെ മാർഗത്തിലേക്ക് സദുപദേശം കൊണ്ടും യുക്തി ദീക്ഷയോടെ യുമുള്ള പ്രബോധനവും നന്മ കൽപിക്കലും തിന്മ വിരോധിക്കലും തുടർന്നു കൊണ്ടിരുന്നു.

പിന്നീട് **സുബൈർ, അൽഅഹ്സാഅ്** എന്നീ സ്ഥലങ്ങളിലൂടെ തൗഹീദി സന്ദേശം പ്രചരിപ്പിച്ച് നജ്ദിലേക്ക് മടങ്ങി. ശേഷം **ഹുറൈമില** യിലേക്ക് നീങ്ങി തദ്ദേശീയരിൽ പലരും ശൈഖിന്റെ പ്രബോധ ന പ്രവർത്തനങ്ങളെ അംഗീകരിച്ചു. ഹിജ്റ 1139 മുതൽ ഹമദ്ബ്നു അബ്ദില്ലാഹ് ബ്ബ്നു മഅ്മർ തന്റെ പിതാവിന്റെ പിൻഗാമിയായി ഉയ്യൈനയിലെ ഭരണാധികാരം ഏറ്റെടുത്തത് മുതൽ പിതാവ് ഖാദി സ്ഥാനത്ത് നിന്നും ഒഴിവാക്കി. എന്നാൽ പിതാവിന്റെ മരണം വരെ കഥാപുരുഷൻ അദ്ദേഹത്തിൽ നിന്ന് അറിവ് പഠിച്ചു കൊണ്ടിരുന്നു.

പ്രബോധനം കൂടുതൽ പരസ്യപ്പെടുത്തുകയും നന്മ കൽപിക്കുന്നതിലും തിന്മവിരോധിക്കുന്നതിലും കൂടുതൽ ശ്രദ്ധപതിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. ബഹു ദൈവാരാധനയേയും നൂതനാചാരങ്ങളേയും രൂക്ഷമായി വിമർശിച്ചു.

സാധാരണക്കാരേയും പ്രധാനികളേയും ഉപദേശിച്ചു. നബി (ﷺ)യുടെ

സുന്നത്തിനെ പുനരുജ്ജീവിപ്പിച്ചു. ഈ വാർത്ത അയൽ പ്രദേശങ്ങളിലേക്ക് വ്യാപിച്ചു. ഭൂരി ഭാഗവും ശത്രുത വെച്ചു. പലരും പിണങ്ങി യെങ്കിലും ദുഃഖനിയമയത്തോടെ ശൈഖ് തന്റെ പ്രവർത്തനങ്ങളുമായി മുന്നോട്ട് പോയി ഭോഷന്മാരുടെ ശത്രുത രൂക്ഷമായതിനാൽ. വീണ്ടും അദ്ദേഹം ഉയെയ്നയിലേക്ക് നീങ്ങി. ഉസ്മാനു ബ്നുഹമദ് ബ്നുമുഅമ്മ്മറായിരുന്നു അവിടുത്തെ ഭരണാധികാരി. അദ്ദേഹം മുഹമ്മദ്ബ്നുഅബ്ബൂൽ വഹ്ഹാബിനെ ആദരിക്കുകയും അബ്ബൂല്ലാഹി ബ്നുമുഅമ്മ്മറിയുടെ മകളും ഉസ്മാനുബ്നു ഹമദ്ബ്നു മുഅമ്മ്മറിയുടെ അമ്മായിയുമായ മഹതി ജൗഹറയെ വിവാഹം ചെയ്തു കൊടുക്കുകയും ചെയ്തു. അമീർ ഉസ്മാന്റെ മുമ്പിൽ ശൈഖ് തന്റെ ആദർശം സമർപ്പിച്ചു. അദ്ദേഹം അത് സ്വീകരിക്കുകയും എല്ലാവിധ സഹായങ്ങളും നൽകുകയും ഭരണീയരോട് ഈ ആദർശം സ്വീകരിക്കാനാവശ്യപ്പെടുകയും ചെയ്തു. അങ്ങിനെ ശിർക്കിൽ നിന്നും ബിദ്അത്തിൽ നിന്നും ആ പ്രദേശങ്ങൾ വിമലീകരിക്കപ്പെട്ടു. സത്യത്തിന്റെ വചനങ്ങൾ ഉയരുകയും സുന്നത്ത് ജീവിപ്പിക്കപ്പെടുകയും ചെയ്തു. വിവരം കാട്ടുതീ പോലെ പരന്നു. ശിർക്കിനെ താലോലിക്കുന്ന അസത്യത്തിന്റെ പണ്ഡിതന്മാരും ഭരണാധികാരികളും മറ്റും അദ്ദേഹത്തിനെതിരിൽ തിരിഞ്ഞു. ഇതിനിടയിൽ അൽഅഹ്സയിലെ ഭരണാധികാരി ഉസ്മാനു ബ്നു ഹമദ്ബ്നു മുഅമ്മ്മറിയെ ഭീഷണിപ്പെടുത്തുകയും ശൈഖിനെ വധിക്കുകയോ നാടു കടത്തുകയോ ചെയ്യണമെന്നാവശ്യപ്പെടുകയും ചെയ്തു. അവസാനം ഉസ്മാനു ബ്നുഹമദ് ബ്നു മുഅമ്മ്മർ മേൽ ഭീഷണിക്ക് വഴങ്ങി. അങ്ങിനെ ശൈഖ് ഉയെയ്ന വിടാൻ നിർബന്ധിതനായി. ഹിജ്റ: 1158 ൽ ശൈഖ് ഉയെയ്നയിൽ നിന്ന് ദിർഇയ്യയിലേക്ക് നീങ്ങി. തന്റെ ചില ശിഷ്യരുടെ ആഥിത്യം സ്വീകരിച്ചു. വിവരമറിഞ്ഞ ദിർഇയ്യയിലെ ഭരണാധികാരി മുഹമ്മദ്ബ്നു സുഊദ് തന്റെ അനുചരന്മാരുടേയും പത്നിയുടേയും നിർദ്ദേശ പ്രകാരം ശൈഖിനെ ആദരിക്കുകയും ഹൃദ്യമായ സ്വീകരണം നൽകുകയും ചെയ്തു. തന്റെ ആദർശം മുഹമ്മദ്ബ്നു സുഊദിന്റെ (ഇദ്ദേഹമായിരുന്നു ഒന്നാം സഊദി ഭരണകൂടത്തിന്റെ സ്ഥാപകൻ) മുമ്പിൽ സമർപ്പിച്ചു. പൂർണ്ണമനസ്സോടെ അദ്ദേഹം ഈ ആദർശം സ്വീകരിക്കുകയും പരസ്പരം ഈ ദീനിനെ സഹായിക്കാമെന്നും ദൈവമാർഗത്തിൽ ജിഹാദ് ചെയ്യാമെന്നും കരാർ ചെയ്യുകയും ചെയ്തു. അങ്ങിനെ കുറെ പ്രദേശങ്ങൾ ഈ ആദർശത്തിന് കീഴ്പെട്ടു. ഹിജ്റ: 1206 ശവ്വാൽ മാസത്തിൽ തന്റെ 92ാമത്തെ വയസ്സിൽ ശൈഖ് ദിവംഗതനാകുന്നത് വരെ പ്രബോധന പ്രവർത്തനം തുടർന്നു കൊണ്ടിരുന്നു. കല്ലിനേയും മരത്തേയും ബിംബങ്ങളേയും ആരാധിച്ചിരുന്ന ഒരു ജനതയെ കുറുകെ വിശ്വാസികളായി മാറ്റിയതിൽ മഹാനവർളുടെ ത്യാഗം വിവരണതാതീതമാണ്. അങ്ങിനെ അഞ്ച് പതിറ്റാണ്ട് കാലത്തെ തന്റെ പ്രബോധന പ്രവർത്തനത്തിന്റെ വിജയവും വ്യാപനവും കൺകുളിർക്കുകണ്ട് കണ്ണടക്കാൻ ആ മഹാനുഭാവന് അല്ലാഹു ഭാഗ്യം നൽകി. അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രബോധന പ്രവർത്തനങ്ങളാണ് ഏകദൈവ വിശ്വാസത്തിലധിഷ്ഠിതമായ സഊദി ഭരണകൂടം സ്ഥാപിക്കാനും യഥാർത്ഥ ഇസ്ലാമിനെ മറ്റ് പ്രദേശങ്ങളിലേക്ക് കൂടി പ്രചരിപ്പിക്കാനും സഹായകമായത്. അല്ലാഹു അദ്ദേഹത്തെയും നമ്മേയും അവന്റെ സ്വർഗത്തിൽ ഒരുമിച്ച് ചേർക്കട്ടെ.

അവലംബം:

-----

1) محمد بن عبد الوهاب مصلح مظلوم ومفتري عليه ، الأستاذ/ مسعود الندوي

2) من أعلام المجددين الشيخ/صالح بن فوزان بن عبد الله الفوزان

താളുകളിൽ

1	വിവർത്തകക്കുറിപ്പ്	3
2	വിശ്വാസ വൈകല്യങ്ങളും രക്ഷയുടെ മാർഗങ്ങളും	4
3	വായനക്ക് മുമ്പ്	4
4	ഗ്രന്ഥകർത്താവ്	10
5	മുഖവുര	12
6	വിശ്വാസ ദുർബ്ബല്യങ്ങൾ രണ്ട്വിധം :	22
7	ഭാഗം ഒന്ന്: സത്യനിഷേധത്തിന് കാരണമാകുന്ന വിശ്വാസ വൈകല്യങ്ങൾ	22
8	വാക്ക് മുഖേനയുള്ള സത്യനിഷേധം	23
9	പ്രവൃത്തി മുഖേനയുള്ള സത്യനിഷേധം	24
10	വിശ്വാസത്തിലുള്ള മത പരിത്യാഗം	26
11	സന്ദേഹം മുഖേനയുള്ള നിഷേധം	32
12	ഭാഗം രണ്ട്: സത്യനിഷേധിയാകാത്തതും എന്നാൽ വിശ്വാസം ചുരുക്കുകയും ദുർബ്ബലമാക്കുകയും ചെയ്യുന്നവ	33
13	ശൈഖ് മുഹമ്മദ്ബ്നു അബ്ദിൽ വഹ്ഹാബ്	40

وصلى الله على نبينا محمد وآله وصحبه أجمعين

